

2.9.2020

Lausuntopyyntö; lentoliikenneryhmä (sähköposti Elina.Thorstrom@lvm.fi 31.8.2020
Savonlinnan kaupunginjohtajalle)

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka asetti 21.8.2020 työryhmän arvioimaan lentoyhteyksiä Joensuun, Jyväskylän, Kajaanin, Kemin ja Kokkolan lentoasemille (LVM:n [tiedote](#) työryhmästä ja työryhmän [hankesivu](#)).

Työryhmä pyytää keskeisiltä sidosryhmiltä näkemyksiä em. teemaan liittyen. Julkinen palveluvelvoite on asetettu Savonlinnan ja Porin kaupunkien lentoyhteyksille, minkä vuoksi pyydämme myös teiltä lausuntoa asian tiimoilta.

Savonlinna-Helsinki lennot

Lentoliikenteen merkitys Savonlinnan seudulle ei ole rakennemuutoksista huolimatta vähentynyt. Muut liikennemuodot (juna 4 h 30 min, linja-auto lähes 5 tuntia ja henkilöauto n. 4 tuntia) eivät voi korvata toimivaa lentoyhteyttä (50 min.) Helsinkiin. Alueen kansainvälisillä markkinoilla toimiville veturiyrityksille lentoliikenteen puuttuminen aiheuttaisi vaikeuksia. Samoin oopperajuhlat sekä kasvavat matkailuinvestoinnit vaativat lentoliikenneyhteyttä.

Vuonna 2017 tehdyn selvityksen mukaan lentoliikenteen loppuminen veisi keskipitkällä aikavälillä seudulta jopa yli 1000 työpaikkaa. Merkittävässä määrin nämä työpaikat eivät siirtyisi muualle Suomeen vaan kunkin yrityksen muihin toimipisteisiin eri puolille maailmaa. Saksalaisen Uniconsult Oy:n tekemän selvityksen mukaan lentoliikenteen loppuminen Savonlinnaan aiheuttaisi n. 35 miljoonan euron BKT:n menetykset sekä jopa n. 13 miljoonan euron yhteenlasketut verotulojen menetykset valtiolle ja kunnille. Savonlinnan kaupungin verotulomenetykset on arvioitu 2-7 miljoonan euron suuruiseksi riippuen menetysten lopullisesta laajuudesta. Koska kyse on lähinnä kansainvälisestä vientiteollisuudesta, jota työpaikkojen menetykset koskisivat, olisivat verotulojen menetykset myös valtiolle realistisia.

Matkailun osalta erityisesti oopperajuhlille lentoliikenne on ehdottomasti lyhyellä aikajänteellä merkittävin saavutettavuustekijä ja oopperajuhlat olisi suurin kärsijät lentoliikenteen loppuessa. Kasvavan kokous- ja kongressimyynnin mahdollisuudet menetettäisiin suurelta osin ilman toimivaa lentoliikennettä (tämä vuosi 2020 on kaikilta osin poikkeuksellinen myös matkailun osalta oopperajuhlien ja muiden massatapahtumien peruuntuessa Covid-19-tartuntatautilanteen johdosta)

Savonlinnan lentoaseman infra on hyvässä kunnossa. Kiitorata mahdollistaa liikennöinnin lähes kaikilla matkustaja- ja rahtikoneilla. Lentoaseman ylläpito valtion puolesta on merkittävä lisäarvo seudulle. Nykyisen lainsäädännön perusteella reittilentoliikenne turvaa Finavian ylläpitämän lentokentän. Charter-lentojen määrä on ollut viime vuosina kohtuullisella tasolla (paitsi nyt Covid-19-tartuntatautilanteen aiheuttamat charter-lentojen peruutukset). Savonlinnan kaupunki on myös neuvotellut saksalaisen matkanjärjestäjän (Zonista GmbH) kanssa suorien charter-lentojen avaamisesta Frankfurt –Savonlinna syksy 2020 mutta Covid-19-tartuntatautilanteen johdosta aloitus on siirtänyt vuodelle 2021.

Savonlinnan saavutettavuuden kannalta lähialueen lentokentät eivät ole toimiva ratkaisu. Lähimmät varakentät savonlinnalaisille, joille on reittiliikennettä, ovat Joensuu (nyt lentojen lopetusuhan alla) ja

Kuopio. Näille kentille ajomatka on n. kaksi tuntia. Näin ollen kokonaismatka-aika Helsinkiin on näiltä kentiltä odotusaikoinen vähintään 4 tuntia.

Savonlinnan kaupunki aloittaa syyskuussa alustavat neuvottelut Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin kanssa julkisen palveluvelvoitteen määrittämiseksi Helsinki-Savonlinna –reitillä säännöllisen lentoliikenteen turvaamiseksi vuosille 2021-24. Nykyisen sopimuksen mukaiset lennot Savonlinna-Helsinki ovat olleet keskeytyksissä maaliskuusta 2020 lähtien Covid-19-tartuntatautilanteen johdosta ja nykyinen sopimus umpeutuu 31.12.2020

Lentoyhteydet Joensuun, Jyväskylän, Kajaanin, Kemin ja Kokkolan lentoasemille

Liikenne- ja viestintäministeriön tiedotteen mukaan Finnair Oyj:n operoimat markkinaehtoiset lennot Kokkolaan, Joensuuhun, Kajaaniin, Jyväskylään ja Kemiin loppuivat koronan yhteydessä tehtyjen lentojen vähennysten myötä. Yhteydet ovat olleet myös jo ennen koronatilannetta heikosti kannattavia.

Vaikka tämä ei koske suoraan Savonlinnaa ja sen elinkeinotoimintoja, on näiden kenttien lentoliikenteen loppumisella välillisiä vaikutuksia Savonlinnaan. Kuten yllä, Savonlinna-Helsinki osiossa toteamme, niin Joensuu on toiminut lentomatrustajille varakenttänä, kun tiheimmät vuorot ja sopivimmat aikataulut Helsinkiin ja sieltä eteenpäin ovat sen sallineet, jolloin ns. varakentäksi jää Kuopio.

Savonlinnassa olevilla, kansainvälisesti toimivilla yrityksillä, on myös merkittävät kotimaan markkinat. Näistä yrityksistä mainittakoon esim. Veolia Oy, Andritz Oy, Savonlinna Works Oy, Metsä Wood, UPM Plywood, Teknosavo Oy, Wetend Technologies Ltd, jotka toimivat sellu-, vesi- ja paperiteollisuudessa. Nyt varsinkin tarkastelussa olevien lentokenttien osalta, mainittujen Savonlinnalaisten yritysten henkilöstö käyttää esim. Kokkolan, Kajaanin ja Kemin lentoja siellä sijaitseviin asiakastehtaisiin. Näiden tehtaiden tavoitettavuus Savonlinnasta käsin esim. junalla vie hyvinkin 10 tuntia ja autolla 4-7 tuntia. jotenka lento Savonlinnasta Helsingin kautta näille kentille mahdollistaa jopa saman päivän aikana tapahtuvat neuvottelut.

Asiakasyrityksiltä tulleen palautteen perusteella osa rutiininomaisista työtehtävistä voidaan suorittaa käyttämällä hyödyksi digitaalisia yhteydenpitovälineitä mutta tarvitaan vielä merkittävässä määrin henkilöiden välisiä kontakteja ja yhteydenpitoa. Tämä tulee esille esim. huoltotoiminnoissa koska toimittajat eivät halua lähettää esim. valmistuskuvia asiakkaille digitaalisesti, jolloin on olemassa liikesalaisuuksien vuotamisen mahdollisuus sekä mahdollinen kopiointi.

Yhteenvedona voidaan todeta lentoliikenteen turvaaminen kaikille kentille tärkeäksi asiaksi koska ei ole korvaavia, yhtä nopeita matkustustapoja näköpiirissä.

SAVONLINNAN KAUPUNGINHALLITUS 7.9.2020